पलाशशाखाविशेषे, 'दर्भः' पवित्ररूपः, आश्रित इति शेषः। कीदृशो दर्भः, 'त्रिवृत्' त्रिगुणः। तद्दर्भस्य परिमाणमियानित्यभिनीय प्रदर्श्यते, 'प्रादेशसम्मितः', इति वचनेनापि स्पष्टीक्रियते। सोयं दर्भः 'मे' मम, अस्मिन् 'यज्ञे', 'पयः' अस्माभिः सम्पाद्यमानं क्षीरं, 'हव्यं' होमयोग्यं, 'करोतु'। कीदृशं पयः, 'पवित्रं' स्वयं शुद्धं, 'पोतृतमं' अस्माकमतिशयेन शोधकम्॥

(२९) अथ द्वितीयामाह। "इमौ* प्राणापानौ। यज्ञस्याङ्गानि सर्व्वशः। आप्याययन्तौ सञ्चरतां। पवित्रे हव्यशोधने" इति। 'हव्यशोधने' हविषां शोधके, द्वे 'पवित्रे' दर्भरूपे, तद्रूपौ 'इमौ' अस्मदीयौ, 'प्राणापानौ', 'यज्ञस्य', 'सर्व्वशोऽङ्गानि' सर्व्वानप्यवयवान्, 'आप्याययन्तौ' वर्धयन्तौ, 'सञ्चरतां'॥

(३०) अथ पवित्रकरणमन्त्रमाह। "पवित्रे स्थो वैष्णवी। वायुर्वां मनसा पुनातु"॥ ११॥ इति। हे 'पवित्रे' शुद्धिहेतू 'युवां', 'वैष्णवी स्थः' यज्ञात्मकस्य विष्णोः सम्बन्धिनौ स्थः, 'वायुः', देवो 'युवां','मनसा' स्मरणमात्रेण,'पुनातु' शोधयतु॥

(३१) अथ प्रस्तरे पवित्रसंमर्ज्जनमन्त्रमाह। "अयं प्राणश्चापानश्च। यजमानमपि गच्छतां। यज्ञे ह्यभूतां पोतारौ। पवित्रे हव्यशोधने" इति। 'अयं' दर्भरूपः, 'प्राणश्चापानश्च' इत्युभौ 'यजमानं' प्रस्तररूपमपि,'गच्छतां' अनुप्रविश्य वर्त्तेतां। 'हि' यस्मात्, एतौ 'यज्ञे', 'पोतारौ' शोधकौ, 'अभूताम्', तस्मादिमे 'पवित्रे'। 'हव्यशोधने' सर्व्वस्यापि हविषः शोधके॥

---

* "इमा" इति मूलपाठः।